

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Àrea d'Ensenyaments d'Idiomes - EOI

**Necessitats Específiques de Suport
Educatiu: Nous Reptes**

20 d'octubre de 2023

Àngels Bosacoma i Sílvia Matz

mbosaco2@xtec.cat

smatz@xtec.cat

NESE: Nous reptes

1. Panorama actual de la diversitat. Dades.
2. Què és una NESE?
3. Principis.
4. I a les EOI? Què passa a l'aula? I amb els certificats?
5. Característiques principals de l'equitat a les proves.
6. Disseny universal del test i adaptacions NESE.
7. A què ens enfrontem?
8. Què s'està fent des del Departament d'Educació. Adaptacions.
9. Què podem fer des del Departament d'Educació.
10. Què es pot fer a l'aula.
11. Bibliografia
12. Torn obert de preguntes.

1. Panorama actual de la diversitat. Dades

Aproximadament el **9 % de la població** té algun tipus de **diversitat funcional**, ja sigui motòrica, física, visual, auditiva o intel·lectual.

Font: Departament de Drets Socials. Secretaria General. Elaboració a partir de la Base de dades de persones amb discapacitat.

Fins a un **17%** d'estudiants pateixen **dislèxia** segons el Departament d'Educació.

El **20%** d'infants i adolescents tenen **trastorns d'aprenentatge** i 8 de cada 10 no ho saben.

Les **Necessitats Específiques de Suport Educatiu** es determinen mitjançant l'avaluació del funcionament de l'alumne en el context educatiu.

2. Què és una NESE?

“és el **decalatge** que es produeix entre les **capacitats de l’alumne** i les **exigències del context**. Aquest decalatge afecta substancialment el desenvolupament i l’aprenentatge.”

Equality

The assumption is that **everyone benefits from the same supports**. This is equal treatment.

Equity

Everyone gets the supports they need (this is the concept of “affirmative action”), thus producing equity.

Justice

All 3 can see the game without supports or accommodations because **the cause(s) of the inequity was addressed**. The systemic barrier has been removed.

3. Principis

UNESCO - Guia per assegurar la *inclusió* i *equitat* a l'educació.

Principis d'....

Inclusió: procés que ajuda a superar els obstacles que limiten la presència, la participació i els èxits de tots els i les estudiants.

Equitat: consisteix en assegurar que existeixi una preocupació per la justícia, de manera que l'educació de tots i totes les estudiants es consideri d'igual importància.

[DECRET 150/2017](#) d'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu:

“adequar l'activitat educativa per *atendre* la diversitat de l'alumnat i l'assoliment d'una *igualtat d'oportunitats* i *d'accessibilitat*”

4. I a les EOI? Què passa a l'aula? I amb els certificats?

- ❖ Recursos a l'aula.
- ❖ Formació del professorat.
- ❖ Adaptacions de les proves de certificació.

Què és una adaptació?

És una estratègia que consisteix en l'**adequació** d'algun element de les proves de certificat de les Escoles Oficials d'Idiomes de Catalunya per fer-les **més accessibles** a aquells candidats amb discapacitat física, discapacitat sensorial o **necessitats educatives especials**. Habitualment es tracta d'**adaptacions “no significatives”** el que implica que **no modifiquen elements bàsics del currículum** però sí que s'introdueixen canvis en: procediment, organització, ambient, recursos tecnològics, avaluació, etc.

<https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/atencio-educativa-als-alumnes/nese/>

5. Característiques principals de l'equitat en les proves

Joint committee standards of AERA, APA and NCME (2014)

L'equitat en les proves està estretament lligada a la validesa de les proves.

- Tractament just i equitatiu en el procés d'avaluació. Proporcionar les circumstàncies que permetin als candidats mostrar el que saben.
- Equitat en l'absència de biaix en la mesura. De vegades, les proves desfavoreixen sistemàticament un cert grup d'estudiants que provenen de diferents entorns socials o lingüístics; s'ha de garantir que tothom tingui els mateixos avantatges.
- Equitat en l'accés a la mesura del constructe. Hem de garantir que no es requereixi cap altre component addicional de coneixements o habilitats per realitzar la tasca, a més del que la tasca pretén mesurar.

6. Disseny universal del test i adaptacions NESE

El **disseny universal del test** és un terme relativament nou al món de l'educació i fa al·lusió a la necessitat que els materials didàctics i les proves siguin accessibles per a tothom i a partir d'aquí es fan les adaptacions que es considerin necessàries per tal que hi hagi equitat.

Hem d'examinar les tasques que incloem a les proves per tal d'evitar el biaix.

El **Real Decreto** prescriu unes condicions que les proves de certificat han de complir segons el nivell, (número de paraules en els textos, número mínim de preguntes, avaluació de la mediació com a destresa independent, etc) i no permet exempcions a cap part de la prova.

“Si les proves no estan ben dissenyades i no tenen en compte les característiques individuals dels candidats, els resultats que obtinguem poden ser imprecisos i inequànims. Això podria provocar biaixos o generar variància no rellevant per al constructe.”

(**Michel, Kormos**,2019; **Brunfaut**, 2021; **Wallace**, 2020)

Per tant, és important assegurar-se que les proves siguin justes i que realment mesurin el que es es vol avaluar, sense influències injustes o factors no pertinents.

Per últim, perquè les proves siguin equitatives, ens hem d'assegurar que els estudiants amb NESE no tinguin més **avantatges** que la resta. Hem de garantir que **tots els estudiants** tinguin les **mateixes oportunitats**.

Resultats d'estudis sobre l'impacte en les proves de l'extensió de temps

Gregg and Nelson's meta-analysis (2012): students with SpLDs scored significantly higher in L1 reading tests when given extended time than students with no SpLDs.

Cahan, Nirel and Alkoby (2016): time extension policies can unfairly disadvantage non-disabled candidates who would also benefit from extra time

Duncan and Purcell (2019): out of 28 studies 16 : students with SpLDs were not unfairly advantaged by time extension; 12 studies : the scores of test-takers with SpLDs were overinflated

7. A què ens enfrontem?

DECRET 150/2017

Educació inclusiva

REAL DECRETO 1/2019

Estableix els principis bàsics comuns d'avaluació aplicables a les proves de certificació.

9. En el caso del alumnado con discapacidad, el diseño, la administración y la evaluación de las pruebas para la obtención de los certificados habrán de basarse en los principios de igualdad de oportunidades, no discriminación y compensación de desventajas. Los procedimientos de evaluación contendrán las medidas que resulten necesarias para su adaptación a las necesidades especiales de este alumnado.

(...) deberán justificarlo en el momento de la formalización de la matrícula mediante certificación oficial de su discapacidad y del grado de la misma.

En cualquier caso, el alumnado que necesite condiciones especiales para la realización de la evaluación de certificación no será dispensado de la realización de ninguna de las partes de las que conste la prueba, que será única para todo el alumnado.

8. Què s'està fent des del Departament d'Educació.

Adaptacions previstes a les proves de certificació

1. Adaptacions en la presentació del format

- Lectura oral per part de l'examinador dels textos de la CO.
- Lectura computeritzada de la part escrita de la prova (JAW).
- Traducció de la prova a Braille/ Administrar la prova en format Word.
- Mida i tipus de la font.
- Ús de lupa o altres eines d'augment per a alumnes amb dificultats visuals.

2. Adaptacions en el format de resposta

- Ús d'ordinador personal.
- Unificació del full de preguntes amb el de respostes.

3. Adaptacions del temps.

- Ampliació de temps en les proves escrites i orals.
- Realització de les proves escrites en dos dies diferents.
- Pauses freqüents.

4. Adaptacions en l'espai/ context.

- Realització de la prova en una aula a part, sol o amb un grup reduït.
- Ús d'auriculars.

5. Altres

- Aclariment dels enunciats en cas de dubte.
- Interactuar amb un professor en lloc d'un company en les proves d'EIO i MO.

AVALUACIÓ

- En cas de dificultats en l'escriptura, no s'avaluarà negativament la presentació ni la cal·ligrafia.
- No es penalitzaran les errades ortogràfiques, en els casos en què no s'avaluï específicament aquest aspecte.

9. Què podem fer des del Departament d'Educació?

- Cal continuar investigant com les condicions en què s'administren les proves (format, espai, temps, etc.) afecten els candidats.
- Cal investigar les diferències en l'impacte de les adaptacions de les proves entre els alumnes amb NESE i aquells sense necessitat d'adaptacions.
- Cal continuar tenint oberts els canals de comunicació del triangle estudiant-docent-Departament d'Educació.
- Cal continuar treballant en la validesa del constructe perquè els resultats de les proves siguin equitatius i fiables.
- Seguint amb el lema del món de la diversitat, no hauríem de prendre cap decisió sense incloure aquells que hi estan directament afectats.
“Nothing about us without us” - recerca qualitativa amb totes les parts interessades. (ex. Taylor & Khalifa,2013; Taylor & Chen,2026)

10. Què es pot fer a l'aula?

- ❑ Tutories com a mesura de reforç.
- ❑ Temps addicional per a les proves avaluatives parcials, mock exams, avaluació final.
- ❑ Recursos audiovisuals que disposin de transcripció o subtitulació.
- ❑ Ocupar un lloc pròxim al docent.
- ❑ Evitar presentacions, exposicions i preguntes directes.
- ❑ Flexibilitat en la correcció ortogràfica.
- ❑ Permetre la utilització de l'ordinador personal que disposa de programa adaptatiu.

11. BIBLIOGRAFIA

[Marc europeu comú de referència per a les llengües](#)

[COMPANION VOLUME WITH NEW DESCRIPTORS | Coe](#)

Time-extension and the second language reading performance of children with different first language literacy profiles.

AR-G/2019/1 Judit Kormos & Michael Ratajczak

Lancaster University, 2019

The Routledge Handbook of Second Language Research in Classroom Learning, 2019. Chapter 39. Testing the L2 of Learners with Specific Learning Differences. Judit Kormos & Linda B. Taylor.

12. Torn obert de preguntes

"Amb la inclusió no es tracta de portar les persones al que ja existeix; sinó de crear un espai nou, un espai millor per a tothom."

George Dei, professor de l'Ontario Institute for Studies in Education de la Universitat de Toronto.